

ת"פ 45103/07/17 - מדינת ישראל נגד עומר פרידמן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 45103-07-17 מדינת ישראל נ' פרידמן

לפני כבוד השופט דנה אמיר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם עומר פרידמן

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד מיכל כהן סתיו ומתמחה שיראל כהן

ב"כ הנאשם עו"ד דן באומן

הנאשם בעצמו

גזר דין

תמצית הכרעת הדין

1. לאחר שמיעת ראיות, הורשע הנאשם כמפורט בהכרעת הדין בביצוע עבירות של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ושימוש בכוח או באיומים למנוע מעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב] תשכ"ט - 1969 (להלן: "**הפסד"פ**"). לצד זאת, זוכה מביצוע עבירה של העלבת עובד ציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין.

2. כפי שנקבע בהכרעת הדין, ביום 9.7.2016 בשעה 16:30 או בסמוך לכך, בחוף הים בתל אביב, גלש הנאשם בים. המציל ביקש מהגולשים לצאת מהמים כיוון שהרחצה אסורה. הגולשים ששהו בים יצאו לחוף מלבד הנאשם. מצילים רכובים על אופנועי ים נשלחו לעברו כדי להוציאו מהמים והנאשם התווכח עמם. שוטר שהגיע למקום סימן לנאשם לצאת מהים. הנאשם יצא מהים ואמר לשוטר "למה לצאת מהמים יא מזדיין בתחת?" השוטר ביקש מהנאשם להזדהות ולעצור אך הנאשם לא פעל כאמור, השוטר הודיע לנאשם שהוא מעוכב. הנאשם הפריע לשוטר למלא תפקידו בכך שלא מסר לשוטר את פרטיו וחבט בכתפו. הנאשם התנגד למעצרו החוקי בעת שהשוטר ניסה לאזוק אותו ובעט בשוטר באשכיו.

תסקירי שירות מבחן

3. בתסקיר הראשון שהתקבל בעניינו של הנאשם, נושא תאריך 11.11.2018 (להלן: "**התסקיר הראשון**") פורט כי הנאשם, כבן 21, רווק, מתגורר עם הוריו בתל אביב, קיבל פטור מצה"ל ועובד כמדריך גלישה לפרקים וכן בעבודות מזדמנות, נעדר עבר פלילי ומזה כחודש לא עובד.

4. שירות המבחן מציין כי בהתייחסותו לעבירות בהן הורשע מסר הנאשם כי הגיב בחוסר סבלנות ותוקפנות לשוטר לאור תחושות ההשפלה והזלזול שחווה מהתייחסות השוטר כלפיו. עוד ציין כי הנאשם ביטא אחריות למעשיו ולבעייתיות שבהתנהלותו, אך לצד זאת הציג רציונליזציה, פרשנות מצמצמת ונטה להציג עמדה קורבנית מול גורמי אכיפת החוק. לטענת הנאשם, התנהלותו אינה מאפיינת את התנהגותו בדרך כלל ועמדותיו נוגדות אלימות, הוא אדם שומר חוק ואינו זקוק לסיוע מקצועי וטיפול. עוד הוסיף כי ההליך הפלילי ערער אותו ואינו סבור כי עליו לשאת בעונש נוסף על מעשיו. שירות המבחן מציין את התרשמותו מגישתו החשדנית של הנאשם כלפי גורמי הממסד ובכלל זאת שירות המבחן, כמו גם את עמדתו המרדנית כלפי גורמי סמכות, את דפוסי חשיבתו הנוקשים ועמדתו הקורבנית כשיכולותיו לבדיקה עצמית ולקידוח אחריות מוגבלות. כן מציין שירות המבחן כי הנאשם לא ביטא נכונות וצורך בבדיקה עצמית.

5. מן האמור, התרשמות שירות המבחן היא כי גורמי הסיכון במצבו של הנאשם כוללים חוסר בשלות, עמדות בעייתיות ביחס לגורמי החוק והאכיפה, נטייה למרדנות וחוסר ויסות, העדר אורח חיים מסודר, יצרני ויציב, קושי לבחון את עצמו ובחירותיו ביום ביצוע העבירות וקשייו להבין את הבעייתיות בהתנהגותו. לצד זאת, כגורמי סיכוי לשיקום ציין שירות המבחן את גילו הצעיר של הנאשם, העדר הרשעות קודמות, רצונו להתנהל ללא מעורבות בפלילים, ואת ההשפעה המערערת של ניהול ההליך הפלילי כנגדו הגם שהיא מוגבלת בזמן נוכח עמדותיו. בנסיבות אלה העריך שירות המבחן כי קיימת בעניינו של הנאשם רמת סיכון בינונית למעורבות בהתנהלות אלימה וכי החומרה הצפויה של מעשיו עתידה להיות נמוכה. לאור העובדה שהנאשם מחזיק בעמדות נוקשות ואינו מגויס לשיתוף פעולה ולבדיקה עצמית, לא בא שירות המבחן בהמלצה להתערבות טיפולית בעניינו כך שלא הומלץ על העמדתו במבחן. בנוסף, לא מצא שירות המבחן כי נוצר פתח לבניית תוכנית של"צ עבור הנאשם אשר אינו נכון לשאת בעונש בגין מעשיו.

6. לאחר קבלת התסקיר הראשון, בעקבות דיון טיעונים לעונש שהתקיים ביום 19.11.2018, לאחר הפסקה שנערכה אז שוחח הסנגור עם הנאשם בהמשך להצעתו כי יוזמן תסקיר משלים, ביקשו הסנגור והנאשם כי יוזמן תסקיר משלים בעניינו של הנאשם וכך הוריתי חרף התנגדות המאשימה.

7. תסקיר משלים נושא תאריך 21.1.2019 (להלן: "**התסקיר המשלים**") התקבל. על פי המפורט בו, בפגישה נוספת שנערכה עם הנאשם מסר הנאשם כי הנכונות שביטא להזדמנות נוספת אצל שירות המבחן היא מתוך רצון לסיים את עניינו המשפטי. הנאשם התעצבן כאשר נשאל האם התנהלותו המתוארת בכתב האישום בעייתית בעיניו, והדגיש כי אינו סבור שנהג בצורה בעייתית, אלימה או תוקפנית תוך שחזר וציין כי התנהלות מסוג זה אינה מאפיינת את התנהלותו בדרך כלל וביטא עמדות נוגדות אלימות. בנוסף מסר שוב כי אינו סבור כי עליו לשאת בעונש על מעשיו בדמות של"צ או צו מבחן, המשיך לבטא גישה חשדנית כלפי גורמי ממסד, עמדות קורבניות, ניכר היה הקושי שלו לשתף פעולה באופן מקדם במהלך הקשר עם שירות המבחן ולהערכת שירות המבחן גם כיום אינו רואה את הפסול במעשיו. לצד זאת ציין שירות המבחן כי לא נפתחו לנאשם תיקי מב"ד חדשים.

8. בנסיבות אלה להערכת שירות המבחן, הנאשם אינו מגויס לבדיקה עצמית, ללקיחת אחריות על בחירותיו והתנהלותו ואף אינו מגויס לשיתוף פעולה עם שירות המבחן. על כן, לדעת שירות המבחן, לא נוצר פתח להעמקת האבחון ולהתערבות מקצועית על ידם. שירות המבחן שב ונמנע מהמלצה להמשך מעורבות, תוך שציין שבמצבו של הנאשם נדרשת הצבת גבולות ברורה כגורם מרתיע ומצמצם מרמת הסיכון למעורבות נוספת עם החוקר בעתיד.

טיעוני המאשימה לעונש

9. בטיעון לעונש שנערך ביום 19.11.2018 הפנתה ב"כ המאשימה לנסיבות ביצוע העבירות, שהן במידת חומרה ממשית לטענתה, וטענה כי מעשיו של הנאשם הם בגדר תקיפת שוטר לכל דבר ועניין. ב"כ המאשימה אף ציינה את עונש המינימום לצד עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. כן הפנתה ב"כ המאשימה לערכים המוגנים אשר נפגעו ממעשי הנאשם בדמות פגיעה בסדר הציבורי ובשלטון החוק. לטענתה, מתחם העונש ההולם בסוג זה של עבירות הוא בין תקופת מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 9 או 12 חודשי מאסר בפועל על פי הענישה הנוהגת, גם במקרים שנסיונותיהן ברף חומרה פחות וכאשר נאשמי הודו בביצוע העבירות ונטלו אחריות לביצוען, תוך שהפנתה לפסיקה. כן הפנתה ב"כ המאשימה למאפיינים השליליים של הנאשם המתוארים בתסקיר הראשון ואף להתנהלותו בעת הטיעון לעונש. במעמד דיון זה הוריתי על קבלת תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, למרות התנגדותה הנחרצת של ב"כ המאשימה, המבוססת גם על דבריו בעת הדיון, והוריתי על שמיעת המשך הטיעון לעונש במועד נדחה, לאחר קבלת התסקיר המשלים.

10. לאחר קבלת תסקיר משלים, בעת השלמת הטיעון לעונש בדיון ביום 27.1.2019, הפנתה ב"כ המאשימה להתנהלותו של הנאשם מול שירות מבחן ודבריו לב"כ המאשימה עצמה, ולכך שעל פי התסקיר המשלים עולה כי הנכונות אותה הביע הנאשם בדיון הקודם הייתה מהשפה החוצה ותו לא. כן ציינה כי סטייה מהמלצת תסקיר שלילי תעשה מנימוקים כבדי משקל. באשר לסוגיית ביטול הרשעה טענה ב"כ המאשימה כי המקרה הנדון אינו עומד בתנאי הראשון לביטול הרשעה אשר נקבע בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, (פ"ד נב(3) 337, 342 (1997)) והפנתה לפסיקה מהעת האחרונה לפיה אין באפשרות תאורטית לפגיעה עתידית כדי לאפשר אי הרשעה. ב"כ המאשימה הרחיבה וטענה כי גם כאשר נדון עניינו של קטין יש להצביע על פגיעה מהותית או קונקרטית בעתידו או שיקומו ובוודאי כאשר המדובר בבגיר צעיר כמו בעניינו. עתירת המאשימה היא כי הרשעת הנאשם תיוותר על כנה וכי עונשו של הנאשם ייגזר למספר קצר של חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי ממשי וקנס.

טיעוני ההגנה לעונש

11. טיעוני ההגנה לעונש נשמעו ביום 27.1.2019, לאחר קבלת התסקיר המשלים בעניינו של הנאשם. בפתח הטיעון לעונש עתר הסנגור לביטול הרשעת הנאשם, חרף העדר המלצה לכך בתסקירים שהתקבלו. במסגרת זו, הפנה לגילו של הנאשם והיותו בגיר צעיר בעת ביצוע העבירות ובעת הטיעון לעונש, ולכך שהנאשם נעדר עבר פלילי. כן טען כי לא ניתן לזקוף לחובת הנאשם כי לא נטל אחריות לביצוע העבירות וציין כי הנאשם זוכה מעבירת העלבת עובד הציבור בה הואשם, וכי המדובר בתיק בו עדויות שונות "לכאן ולכאן". הסנגור הוסיף וטען כי הנאשם אינו אדם אלים וכי אין המדובר במי שהספיק לאמץ נורמות או דימוי עצמי עברייני, אלא בנאשם רואה עצמו כאדם שומר חוק. עוד הוסיף כי

בחינת הערכת המסוכנות על פי התסקיר הראשון מעלה כי הגם שקיימת רמת סיכון בינונית להתנהלות אלימה מצד הנאשם בעתיד, מידת חומרתה הצפויה מוערכת כנמוכה והפנה לכך שעצם ניהול ההליך המשפטי מהווה חוויה המערערת את הנאשם, תוך שציין כי זו אף הסיבה להתפרצויות הנאשם בדיון שהתנהל. ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי ככל הנראה הנאשם לא "הבשיל" כמו רוב בני גילו והפנה לפסיקה בתמיכה לטענתו לפיה קיימים מקרים בהם חרף התנאים אשר נקבעו בהלכת כתב, מצא בית המשפט שלא להרשיע נאשמים, בגירים צעירים ואף בגירים, גם כאשר לא הוצג קיומו של נזק קונקרטי מההרשעה. כן הפנה למאמר **"ביטול הרשעה לאור תיקון 113 לחוק העונשין- משיח של חסד לשיח של מידתיות"**.

12. לחילופין, וככל שלא תתקבל העתירה להימנע מהרשעה, עתר הסנגור לקביעת מתחם ענישה שבתחתיתו עונש של מאסר מותנה וגזירת עונשו של הנאשם למאסר מותנה בלבד.

דברי הנאשם

13. שני הצדדים התייחסו בעת הטיעון לעונש לדברי הנאשם בדיון מיום 19.11.18, על כן יובאו דבריו באותו מועד לצד דבריו עם סיום הטיעון לעונש על ידי הסנגור. כך, ביום 19.11.2019 התפרץ הנאשם ואמר: **"אני מבקש להגיד בלב שלם שאני לא יודע מה קרה ומה הממצאים אבל אני יכול לומר במיליון אחוזים שלא באתי להסתכסך עם שום רשות במדינת ישראל, לא באתי להרים ידיים על אף אזרח. אני מודע לזה שהמשטרה בארץ נוקשה וממהרת להרים ידיים, אבל אני לא כזה. ובטח שאין לי מחשבות זדוניות. בסך הכל רציתי ללכת לים לגלוש. לתובעת יש רוע בראש (פונה לתובעת)".** לאחר ההפסקה ביקש הנאשם להוסיף כי לא דיבר אל התובעת באופן אישי. עוד הוסיף: **"אני שומע את בית המשפט שמסביר לי שאין חובה ללכת שוב לקצינת המבחן. אבל אם אני מבקש ללכת עלי לבוא עם רצון טוב, להקשיב לקצינת המבחן, להקשיב להמלצות שלה ולמה שהיא חושבת שצריך לעשות. אני אומר שאני רוצה ללכת כדי לעזור לעצמי. שיהיה"**.

14. בדיון מיום 27.1.19 אמר הנאשם: **"בהמשך למה שהסנגור שלי אמר, זה נכון שהייתי אולי בקו המשבר או במקום הלא נכון בזמן הלא נכון. אפשר להגיד עלי הרבה דברים שהייתי המפלצת מלוך נס שברגע שיצאתי מהמים היה צריך להשמיד אותי ולסקל אותי. אבל האמת היא שאם אני רוצה להיכנס לזכר הדברים של המקום אני באותם רגעים של קיץ הייתי מדריך של קייטנת גלישה של הרבה ילדים קטנים כך שלא היה לי הרבה זמן ללכת בעצמי לים ליהנות מחוויית הגלישה. באחד מימי שבת שהיה לי חופש רציתי קצת ליהנות הלכתי לגלוש ואז קרה כל הדבר הזה. דבר אחד אי אפשר להגיד עלי, זה שאני התעמתתי או עם השוטר או עם המציל. כאשר המציל הוא זה שחנק אותי בזמן שהשוטר אזק אותי. אני דיברתי עם קצינת המבחן אמרתי לה שאני בכלל לא במקום שאני רוצה להסתכסך עם רשויות החוק. אני לא אדם כזה, להיפך אני מצדיע לעבודה של השוטר ולעבודה של המציל. אני הבנתי את מה שהיה. אני רוצה לתקן את זה ולהמשיך. אבל היא ניסתה להוציא ממני רגשות אשם ורגשות חרטה. וזה דברים שמעוררים בי סלידה ורגשות נקם. כל הגורמים הללו שהיו מעורבים בזה באותו יום - שכל האשמה תיפול עלי. שאני אתן לה עבודות שירות שאני אתן כסף למדינה שיהיה לילד שלה. אני רוצה להמשיך בחיים שלי מאז היום הזה שלצערי קצת נקטע. משהו שהיה אמור להיות פשוט, ללכת לגלוש ביום שבת. כמה מסובך??"**

דין והכרעה - סוגיית ההרשעה

15. כידוע, הליך משפטי של אדם בגיר שהוכח כי עבר עבירה פלילית יסתיים בהרשעה. הימנעות מהרשעה או ביטולה מהווים חריג בשל נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. על פי **הלכת כתב** על מנת להימנע מהרשעה או לבטלה יש לבחון הצטברותם של שני תנאים עיקריים: האחד, האם ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בעתידו או בשיקומו של הנאשם והשני, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים.

16. לדברי המשנה לנשיא (כתוארו דאז) כב' השופט לזין, השיקולים הרלבנטיים בין היתר הם: **"א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; ה) הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; ו) האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם".** על ההגנה מונח הנטל לשכנע, כי בנסיבות המקרה יש להעדיף את שיקום הנאשם על פני שיקולים אחרים. (ראו גם: ע"פ 5985/13 **אבן נ' מדינת ישראל** (2.4.2014), כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 3852/14 **ורשואר נ' מדינת ישראל** (18.8.2014) פסקה 11, וע"פ 3255/14 **ביטון נ' מדינת ישראל** (16.3.2015)). כן ראו רע"פ 3589/14 **לזון נ' מדינת ישראל** (10.6.2014) שם נקבע כי על פי הלכת כתב, ביטול או הימנעות מהרשעה הוא חריג מצומצם המוצדק רק במקרים חריגים ויוצאי דופן בהם לא מתקיים יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. כן נקבע כי יש לבחון קיומו נזק קונקרטי לנאשם גם במקום בו הנאשם נעדר עבר פלילי.

17. שקילת השיקולים שנמנו בהלכת כתב בעניינו של הנאשם מלמד כי אין זה המקרה המתאים לתחולת החריג שעניינו אי הרשעה: אמנם מדובר בעבירות ראשונות של הנאשם שהוא נעדר עבר פלילי, בגיר צעיר, ואין לשלול אפשרות להימנע מהרשעה בסוג זה של עבירות במקרים מתאימים, חרף חומרתן הברורה וחשיבות הערכים המוגנים הנפגעים מביצוען. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם ממאפייניו של הנאשם המפורטים בתסקירים שהתקבלו ובכללם עמדותיו הקורבניות, עמדותיו הבעייתיות ביחס לגורמי אכיפת החוק, הקושי לבחון עצמו כמו גם קשייו בהבנת הבעייתיות שבהתנהלותו והעדר נטילת אחריות ממשית על ידו. עוד לא ניתן להתעלם מהערכת שירות המבחן המלמדת כי קיימת סבירות להישנות ביצוע העבירות על ידו. בנוסף, דומה כי אין חולק ואף לא נטען כי ההרשעה תשפיע על תחומי פעילותו של הנאשם ותביא לפגיעה ממשית וקונקרטית בחייו ובשיקומו.

18. נתתי דעתי לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם המדגימה מקרים, חלקם בענינים של בגירים צעירים, בה למרות התנאים אשר נקבעו בהלכת כתב, הוחלט להימנע מהרשעת הנאשמים חרף העדרו של נזק קונקרטי לנאשם מהרשעה. כך, ברע"פ 1721/12 **איראשי נ' מדינת ישראל** (30.3.2014) וברע"פ 3446/10 **אלחלים נ' מדינת ישראל** (6.4.2011) אושרו על ידי בית המשפט העליון פסקי הדין אשר ניתנו על ידי בית המשפט השלום, בהם נמנעו בתי משפט השלום מהרשעה הגם שלא הוצג נזק קונקרטי לנאשם. במאמר מוסגר יש לציין שבשני המקרים לא דן בית המשפט העליון בשאלת הצורך בקיומו של נזק קונקרטי על מנת להימנע מהרשעה או קבע קביעות פוזיטיביות בהקשר זה, אלא מצא שבנסיבות העניין לא היה מקום להתערבות ערכאת הערעור בקביעת בית משפט השלום. כן נתתי דעתי

לת"פ (שלום רמלה) 830-01-17 **מדינת ישראל נ' כתל חנניה בן אבו** (3.1.2019)) אליו הפנה הסנגור ובכלל זאת להערות בית המשפט שם בקשר להימנעות מהרשעה כחלק ממתחם העונש ההולם ולמאמר אליו הפנה הסנגור. אינני מוצאת להידרש לעניין, משאינו רלבנטי לצורך ההכרעה כאן.

19. לצד המפורט לעיל, וכפי שהפנתה ב"כ המאשימה, יש לתת את הדעת לכך שרק בעת האחרונה חזר בית המשפט העליון והדגיש את חשיבות קיום התנאים אשר נקבעו בהלכת כתב, ובכללם חשיבות קיומה של פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי השיקום של הנאשם וביסוסה בראיות כתנאי להימנעות מהרשעה. (ר' רע"פ 6429/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (18.11.2018), רע"פ 1097/18 **בצלאל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)) ורע"פ 5261/18 **דוידוף נ' מדינת ישראל** (12.7.2018). כן ראו רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל** (10.11.2014).

20. בנוסף יש להבחין בין הפסיקה אליה הפנה הסנגור למקרה דנן שכן בניגוד לפסיקה אליה הפנה - במקרה הנדון לא בא שירות המבחן בהמלצה להימנע מהרשעת הנאשם, לא ציין כי להתרשמותו יפגע עתידו ושיקומו של הנאשם מהרשעה ולו בכלליות (גם אם אין ראייה לפגיעה קונקרטית), ואף לא מצא כי יש מקום להעמיד את הנאשם במבחן או לבנות עברו תוכנית של"צ לאור מאפייניו. גם בתסקיר המשלים אשר הוזמן, תוך מתן הזדמנות נוספת לנאשם, לא השתנתה עמדת שירות המבחן. נהפוך הוא. בתסקיר המשלים מציין שירות המבחן אף את החשיבות של הצבת גבול ברורה כגורם מרתיע ומצמצם מרמת הסיכון למעורבות נוספת עם החוק לנאשם. כידוע, הגם שהמלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט, יש לשקול המלצתו בכובד ראש, ולסטות ממנה רק מנימוקים כבדי משקל (רע"פ 4976/18 **ריאני נ' מדינת ישראל** (12.8.2018)). אינני מוצאת כי כאלה קיימים במקרה דנן.

21. בשים לב לכללים שנקבעו בהלכת כתב, לפסיקת בית המשפט העליון מהעת האחרונה ולמפורט בתסקירים, לצד החשיבות שבהצבת גבול ברור לנאשם כמפורט שם ואף להתרשמותי, חרף גילו והעדר עבר פלילי - אינני מוצאת כי מקרה זה עומד בתנאים לביטול ההרשעה. על כן, הבקשה לביטול ההרשעה נדחית.

קביעת מתחם העונש ההולם

22. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עקרון ההלימה. במסגרת קביעה זו יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. הערכים המוגנים עליהם באות העבירות בהן הורשע הנאשם להגן הם שלטון החוק והתפקוד התקין של השירות הציבורי ועובדיו כנאמני הציבור. ערך מוגן נוסף נוגע לשמירה על הסדר הציבורי ועל מלאכת השוטרים האמונים על אכיפת החוק. באשר לשימוש בכוח למנוע מעצר - נוסף להכשלת עבודתם של השוטרים בעת מעצר, עבירה זו נושאת בחובה גם סכנה לחיי השוטרים, שלומם ובריאותם בבואם לבצע תפקידם. עבירות אלה אף חותרות תחת האינטרס הציבורי של הגנה על סדרי משטר תקינים.

23. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, הנאשם בחר לסרב לציית להוראות המציל ולצאת מהים, בחר שלא לשעות לבקשות השוטר להזדהות או לעצור ולקללו במילים "למה לצאת מהמים יא מזדיין בתחת". הנאשם אף חבט באגרופו בכתפו של השוטר, התנגד למעצר ובעט ופגע באשכיו של השוטר. אמנם אין המדובר בעבירות הכוללות תכנון

מוקדם או תחכום ולא נגרמו חבלות למתלונן ממעשי הנאשם, הגם שסבל מכאבים על פי עדותו וגם הנאשם נחבל במהלך האירוע. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שלנאשם היו מספר הזדמנויות במהלך האירוע לעצור התנהלותו ולפעול בהתאם להוראות השוטר, אך הוא בחר להסלים את האירוע ולנקוט ב אלימות כמפורט בכתב האישום. אבהיר, הגם שהנאשם זוכה על ידי מעבירה של העלבת עובד ציבור, קבעתי בגוף הכרעת הדין כי הנאשם אף קילל את השוטר במילים "למה לצאת מהמים יא מזדיין בתחת". נתתי דעתי לגילו של הנאשם, בעת ביצוע העבירות כנסיבה לקולא, לצד זאת, לא ניתן להתייחס למעשים בסלחנות רבה חרף גילו בשים לב לחבטות שספג המתלונן מהנאשם בכתפו ובאשכיו רק בשל העובדה שניסה למלא תפקידו כחוק, וללא התגרות בנאשם. בנסיבות אלה, צודקת המאשימה בטענתה לפיה אין המדובר בביצוע העבירות ברף הנמוך.

24. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, נתתי דעתי לפסיקה אליה הפנתה המאשימה, הרלבנטית בעובדותיה. יש לציין כי חלק מהמקרים אליהם הפנתה המאשימה נוגעים גם לעבירות של תקיפת שוטרים, בביצוע לא הואשם והורשע הנאשם בעניינו:

רע"פ 31/15 **אפרסמון נ' מדינת ישראל** (20.1.2015) שם הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בתקיפת שוטר, העלבת עובד ציבור והתנגדות למעצר. הנאשם הסתגר במבנה המיועד להריסה באזור השומרון וסירב לצאת ממנו, קילל את השוטרים שהגיעו לפנותו ונשך את רגלו של אחד השוטרים שניסה לעצור אותו. נקבע מתחם ענישה שבין מספר מועט של חודשי מאסר לריצוי בפועל, לבין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל. מהתסקיר שהתקבל עלה כי הנאשם מתקשה לשמור באופן מלא את גבולות החוק. הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה אך לא הפנים חומרת מעשיו ולא התחרט. על הנאשם נגזר עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצוי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

ת"פ (רמ') 3020-10-12 **מדינת ישראל נ' שגיא** (5.2.2015) שם הורשע הנאשם, נעדר עבר פלילי, על פי הודייתו, בעבירה של תקיפת שוטר והפרעה לשוטר בכך שכאשר הגיעו שוטרים למקום האירוע בשל תלונות על רעש סירב הנאשם להזדהות, הוזהר על ידי השוטר אך סרב לעיכוב. לאחר שהודיע לנאשם שהוא עצור ניסה השוטר להעלותו לניידת, אז ניסה הנאשם להשתחרר מאחיזת השוטר, דחף את השוטר ובעט בגופו של שוטר נוסף. בית המשפט קבע מתחם ענישה שבין מספר חודשי מאסר בודדים לריצוי בעבודות שירות ועד תשעה חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם, בשים לב אף לעונשים שנגזרו על נאשמים אחרים בפרשה, 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ומאסר על תנאי. (ראו גם את הפסיקה המפורטת בפסקה 7 לגזר הדין).

ת"פ (ב"ש) 37073-12-14 **מדינת ישראל נ' דמרי** (6.12.2015) שם הורשע הנאשם בעבירות של תקיפת שוטר והפרעה לשוטר בכך שצעק על שוטרים שהגיעו למקום האירוע בשל תלונה על רעש, ואף הכה באגרוף בראשו של השוטר ופגע בכתפו של שוטר הנוסף במכת האגרוף. הנאשם הורשע על פי הודייתו במסגרת הסדר דיוני. בית המשפט קבע מתחם ענישה שבין חודשיים ועד 12 חודשי מאסר בפועל, תוך שציין כי קיים מנעד רחב של עונשים בסוג זה של מקרים (ראו את הענישה המפורטת בפסקה 12 לגזר הדין). על הנאשם נגזר עונש של 2 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מביצוע העבירה.

לצד זאת, פסיקה הנוגעת להתנגדות למעצר והפרעה לשוטר בה נקבע לעיתים עונש של מאסר על תנאי כתחתית

מתחם הענישה:

ת"פ (פ"ת) 37099-01-13 **מדינת ישראל נגד סקלרוד** (30.01.2014), שם הודה הנאשם הודה והורשע בביצוע עבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, התנהגות פסולה במקום ציבורי והתנגדות למעצר. המדובר בנאשם אשר לאחר שהורד מאוטובוס בשל התנהגותו, בעת שהשוטרים ניסו להשתלט עליו, בעט במתנדב משטרה, גידף וניסה להכות את השוטרים. השוטרים הממו אותו באקדח הלה פעמיים עד אשר נרגע. מתחם העונש ההולם נקבע בין מאסר על תנאי ל- 6 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי. (ראו את הפסיקה המפורטת בפסקה 12 שם).

ת"פ (חד') 7624-10-10 **מדינת ישראל נגד איסקוב** (09.05.2011), הנאשם, נעדר עבר פלילי, למעט הרשעה בתקופת שירותו הצבאי, הודה והורשע בעבירות - איומים, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והעלבת עובד ציבור. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

25. טרם קביעת מתחם העונש במקרה זה, לאחר סקירת הפסיקה לעיל, ומבלי למעט בחשיבות שקילתה וחשיבות אחדות הענישה (ע"פ 6544/16 **ניסנצויג נ' מדינת ישראל** (21.2.2017)), יש לזכור כי מתחם העונש ההולם מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים שמדיניות הענישה היא רק אחד מהם. אין המדובר בעניין אריתמטי ולבית המשפט נתון בהקשר זה מרחב מסוים של גמישות (ר' בע"פ 3877/16 **ג'אבלי נגד מדינת ישראל** (17.11.2016) ועפ"ג 12063-04-15 **בראונר נ' מדינת ישראל** (20.07.2015)). בע"פ 4456/14 **קלנר נ' מדינת ישראל** (29.12.2015) ציין כב' הש' פוגלמן: "**אין מדובר בטווח ענישה הנקבעים ביחס לעבירה פלונית; המתחמים משתנים ממעשה עבירה אחד לשני, בהתאם לחומרתו, ומנאשם אחד לשני, בהתאם לאשמו**". (פסקה 198 בפרק הדין בע"פ 5669/14 **לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל**).

26. במקרה דנן, העבירות אותן ביצע הנאשם מהוות אירוע אחד לצורך קביעת מתחם הענישה. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ולענישה הנוהגת, מתחם העונש ההולם ביחס לעונש המאסר הוא בין מאסר על תנאי ושירות לתועלת הציבור ועד מאסר בפועל בן 7 חודשים.

העונש הקונקרטי לנאשם

27. אינני מוצאת כי מתקיימים במקרה זה טעמים לחריגה לקולא או לחומרה ממתחם הענישה ואף לא נטען כאמור. הנאשם, יליד שנת 1997, נעדר עבר פלילי, הורשע לאחר ניהול הוכחות. במסגרת הכרעת הדין אף זוכה מביצוע עבירה של העלבת עובד ציבור. מובן כי אין לזקוף לחובת הנאשם את ניהול המשפט, אולם אין הוא זכאי להקלה הניתנת למי שמודה, מביע חרטה ונוטל אחריות מלאה על מעשיו.

28. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים והתמונה המפורטת בהם אינה מעודדת. אמנם כמפורט בתסקיר הראשון ביטא הנאשם הכרה באחריותו למעשיו ולבעייתיות שבהתנהלותו ואף מסר כי התנהלות זו איננה מאפיינת אותו בדרך כלל תוך שביטא עמדות נוגדות אלימות. יחד עם זאת, מהתסקירים עולה כי הנאשם מחזיק בעמדות

בעייתיות ביחס לגורמי החוק והאכיפה, נוטה למרדנות ומתקשה לבחון את מעשיו באופן ביקורתי ולהבין את הבעייתיות בהתנהגותו. נמצא כי קיימת רמת סיכון בינונית למעורבות בהתנהלות אלימה על ידו שתוצאותיה צפויות להיות ברף הנמוך. שירות המבחן הבהיר כי אינו יכול להמליץ על שיקום וטיפול עבור הנאשם משהנאשם מחזיק בעמדות נוקשות כלפי גורמי ממסד ואינו מגויס לשיתוף פעולה ולבדיקה עצמית. עוד הוסיף שירות המבחן כי בנסיבות לא נוצר פתח לבניית תוכנית של"צ לנאשם. מאחר והנאשם מתקשה להבין את חומרת מעשיו מתחדד הצורך בשקילת שיקולי הרתעה בעת גזירת העונש.

29. נתתי דעתי גם לגילו הצעיר של הנאשם, כיום כבן 22, ולטענה הנוגעת לחוסר בשלות שנשמעה מפי הסנגור הנתמכת בהתרשמות שירות המבחן ואף בהתרשמותי שלי מדבריו של הנאשם עצמו במשפט ובכלל זאת בדיונים מיום 19.11.2018, ומיום 27.1.2019, ואף אלה באים בין יתר השיקולים. יחד עם זאת, לאחר שקילת כלל השיקולים הרלבנטיים, גם אני סבורה, כעמדת שירות המבחן, כי יש מקום להצבת גבול ברורה לנאשם בנסיבותיו הקונקרטיות, תוך תקווה שישפר וישנה דרכיו מעתה.

30. אשר על כן, מצאתי לנכון לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של חודש שירוצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה, במרכז יום פורטר, רח' נועם 7, יפו. הנאשם יתייצב ביום 6.5.2019 ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז מרכז. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.

ב. מאסר על תנאי למשך חודשיים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע או כל עבירה אחרת כנגד שוטרים לפי חוק העונשין.

ג. הנאשם יחתום על התחייבות בסך ₪ 1,500 להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירות בהן הורשע. לא יחתום הנאשם, ייאסר לתקופה של 10 ימים. הנאשם יחתום על ההתחייבות עד השעה 15:00 היום. לאור עונש המאסר בעבודות שירות שגזרתי על הנאשם, אני נמנעת מהטלת קנס.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח אדר ב' תשע"ט, 04 אפריל 2019, במעמד הצדדים.